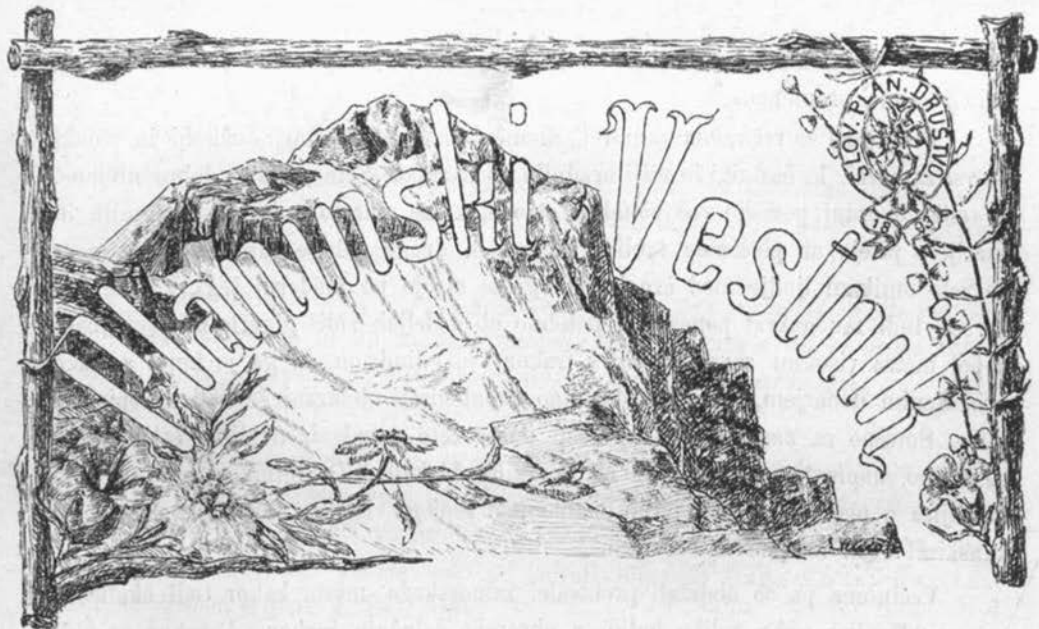

Glasilo „Slovenskega planinskega društva“ v Ljubljani.

Štev. 4.

V Ljubljani, dne 25. aprila 1898.

Leto IV.

Potovanje okoli sveta.

(Črtice iz dnevnika slovenskega pomorskega častnika).

Ker je postajal veter neugoden, zakurili smo stroj in dne 15. novembra dospeli v Freetown, važno luko angleške Sierre Leone. Mesto leži ob izlivu mogočne reke Sierre Leone (Rokelle), ima krasno ležo ob levi obali omenjene reke in se razprostira ob vznožju plodno obrastlega gorovja. Mogočno drevje, takozvani Sitk-cottentrees Eriodendron aufractuosum (svilnato bombažasto drevo) se dviga s stebli do 15 metrov obsega v višino 40—50 metrov nad nižjimi palmami, bananami, bambusi in drugimi tropičnimi rastlinami.

Mesto Freetown, ki s čednimi svojimi poslopji dela prav prijazen vtis, šteje nad 20 tisoč prebivalcev in se razteza okoli griča, na katerem se nahajajo erarična poslopja, vojašnice in barake.

Ob obali ima mesto velika poslopja, obširno javno prodajalnico, šole, mnogo cerkva, večinoma angleške in eno katoliško. Za glavnim delom tega mesta se razteza mesto zamorcev, obstoječe iz prijaznih lesenih hiš, večinoma z enim nadstropjem, obdanih s krasnimi vrtovi. Sploh je vegetacija tako bogata, da ob robu širokih cest po mestu samem rastejo najlepše cvetlice. Za mestom imajo

prebivalci po goščavi krasna šetališča, kjer je na večer, posebno pa ob nedeljah, zelo živahna promenada.

Prebivalci so večinoma zamorci, finančni uradniki, poštarji, učitelji in vojaki so vsi zamorci, le častniki in višji uradniki so Evropei. Šole so jako dobro urejene, v veliki dvorani poučuje več učiteljev otroke, ki se zbirajo v krogu okoli njih in marljivo pišejo na ploščnate tablice račune in druge naloge. In res nahajajo se tu zelo omikani ljudje med črnci. Mnogi se nosijo po moderni šegi, kar se jim seveda tudi mnogokrat ponesreči; posebno ob nedeljah vidiš gigerle na promenadi s pol metra visokim zavrtnikom, s frakom in cilindrom, ki ga je kupil s težko prisluženim denarjem, da more dostojno promenirati ob strani še bolj našopirjene ljube. Smešno za nas Evropece je videti dolgo četo gospic iz deklinške šole, katere so slično napravljene v rudečih ali pisanih oblekah. Za njimi stopa mogočno učiteljica z neobhodno potrebnim znamenjem svojega visocega dostojanstva, z velikanskimi očali na ploščnatem nosu.

Večinoma pa so obdržali prebivalci zamorskega mesta kakor tudi okoličani primernejšo jim nošo, veliko haljo, v obrambo solnčnih žarkov. Posebno se vidi pri ženskah posnemanje evropskih šeg. Česejo si kratke svoje lase in jih pletejo v kite, boljše rečeno kitice, ki dosežejo jedva dolgot 10 cm.

Dne 17. novembra sem se podal z dvema tovarišema na lov na drugo stran reke v bližino neke vasi Yongro. Zaradi močnega toka te reke smo se vozili štiri ure s čolnom, katerega sta veslala dva zamorca. Ob 10. uri dopoldne smo prišli na drugi kraj in pričeli lov po tratah, ki so z visoko likovino in travo pokrite. Po močvirnatih tleh je težko hoditi, in le počasi smo prišli dalje. Ustrelili smo nekaj jerebic in golobov in prišli bolj v notranjo deželo, kjer smo našli ob robu nekega grmovja krdelo antilop. Ker pa so te živali jako bojazljive, morali smo na veliko daljavo s krogli streljati na nje; od 5 smo dobili le eno, druge so se poslovile hitrih nog in poskrile v visoko travo. Razun antilop se nahajajo tu še mali divji praseci, leopardi, katerih pa nismo imeli prilike občudovati. Od ptic smo dobili še nekoliko krasno barvanih srak in škorcev.

Popoldne smo prišli v vas Yongro, kjer smo pri nekem angleškem pastorju počivali od trudapolnega lova. Yongro je velika zamorska vas, obstoječa izključivo le iz koč, katere pa so jako čedno in praktično iz likovine zgrajene. V krogu obdaja to okroglo kočo pokrito šetališče, katero tvorijo leseni stebri, ki nosijo streho. Nekaj stopnic nas pelje v notranjo koč, pred kočami je veliko dvorišče, na katerem se kakor pri nas pase kuretnina. Vsa ta vas je skrita med visokim drevjem, tako da ni mogoče videti koč, predno nisi v vasi. To mogočno drevje z nižjo likovino in grmovjem, bršlinom in drugimi paraziti daje krasne tropične vegetacijske prizore.

Prebivalci so jako prijazni dobri ljudje, ki so nam prostovoljno pomagali na lovu, ne da bi zahtevali kake plače, kakor se to le redko opazuje pri zamorecih; navadno zahtevajo nesramno veliko za najmanjše delo.

Proti večeru smo se zopet spravili na pot čez reko in srečno dospeli po noči na brod.

V tem času sta nam dva mornarja z broda všla, in zato smo ostali še do 20. novembra v tej luki. Ker pa ni bilo mogoče dobiti jih, odšli smo zjutraj omenjenega dne s parom iz te najkрасnejše luke.

Po poznejših poročilih so vjeli kasneje omenjena dva mornarja in jih ukreali na kupčijsko ladjo, da bi jih za nami poslali. Rajši pa, kakor da bi prišla zopet na brod, boječa se kazni, skočila sta v vodo in po poročilu zapovednika one ladje utočila.

Drugi dan smo ugasili stroj in stavili jadra, a posebno ugodne vožnje nismo imeli dalje. Slabi neugodni veter in deževno vreme sta nas prisilila, da smo zopet zakurili in se vozili od 27. novembra do 1. decembra s paro. Tedaj smo našli zopet bolj ugoden veter. Potem smo pa jadrati blizu do Cape Coast Castle, kamor so dospeli s paro 5. decembra.

Na večer sv. Barbare, katera je svetnica topničarjev, je bila veselica na brodu in sicer godba in ples. Mornarji so plesali zamorske plesе, da smo se vsi čudili nadarjenosti našega moštva za posnemanje. Se ve da so imeli topničarji veliko besedo, ker to je bil njih dan.

A tudi dan sv. Miklavža, ki je splošen svetnik mornarjev, se je moral dostojno obhajati. Prišel je toraj na Miklavžev večer ta svetnik v osebi najvišjega podčastnika z veliko belo brado in svojim spremstvom k nam in kadetom in se nam pokazal. Ker je v tem tropičnem podnebj u zelo vroče, posebno s tako veliko brado, treba je gasiti žejo in tako se potem praznuje visoki svetnik. Na sv. Miklavža dan popoldne je bilo se ve da moštvo prosto, godba je svirala, in igrali so veliko tombolo. Višji podčastniki kot središče te veselice sedé ob rudeče pregrnjeni mizi in delé dobitke srečnim dobivalcem. Okoli njih sedé mornarji, vsak s svojo tablico z zanimanjem sledeč vsakemu klicu profoza, ki razklicuje številke. Po vsakem dobitku svira godba.

(Dalje prihodnjič.)

Na Olševo.

Spisal Fr. Kocbek.

Že več let sem želel, da bi obiskal Olševo, ki navzlic mali višini slovi radi krasnega razgleda, zlasti še najlepšega pogleda na Logarjevo dolino in Savinske planine. Dični škof A. M. Slomšek imenuje jo „zobato“, opevajoč „Slovó Solepaharskim Planinam“:

„Z Bogom, hčere stare matere, mogočne Slave:
Košata Radoha, visoka Ojstrica!

Gorjata Rinka in zobata Olšova!
 Povzdigajte Slovencem bistre glave,
 Naj bojo vrli sini Slave!“¹⁾

Leta 1894. sem potoval v društvenih rečeh na Šentlenartsko sedlo, da določim mesto za „Jančevo prižnico“. Takrat sem hotel obiskati vsaj zahodni vrh, a prišel sem samo do zanimive in velike jame „Potočke zijalke“. Na vrh nisem prišel zaradi pičlega časa.

Meseca junija l. 1897. sva se mudila s tajnikom g. Ig. Šijancem v Logarjevi dolini, da se je ukrenilo vse potrebno za zgradbo verande pri slapu pod Rinko. Lepo vreme in prosti čas, kajti šola je bila radi bolezni zaprta, napotil me je, da sva sklenila polaziti Olševo, kar nama ni bilo žal.

Dne 11. junija l. 1897. sva se sešla slučajno z g. drom. J. Frischaufom v Solčavi, kamor je dospel v cestnih zadevah. Pogovarjali smo se tudi o Olševi, a naju je opomnil po očetovsko, da potrebujeva dereze. A odkod vzeti primerne, ako jih ne nosiš vedno s seboj. Pravil nama je tudi smešno dogodbo vojaških zemljemercev, ki so pred mnogimi leti nabirali gradivo za spec. zemljevid. Vojaška oblast je razvrstila Olševo glede težav pri hoji v goro 2. vrste. Nekoč je prišel višji častnik dela nadzorovat, pri kateri priliki ga peljejo zemljemerci na Olševo. Hodil je z veliko težavo in takoj je bila Olševa pomaknjena v goro prve vrste.

To pripovedovanje me je navdalo z neko radovednostjo, nekoliko tudi z bojaznijo, ali se izlet srečno izvrši. A iz turističnega stališča sem si mislil, korajža naj velja.

Predno opišem izlet sam, omenim razlaganje tega imena, o čemer je največ pisal L. Jahne,²⁾ poučen po neimenovanem slovenskem filologu. Ime Olševa bi lahko nastalo na trojni način, namreč od besede „oveca“ ali „gol“ ali „olša“ = jelša. Ako bi ime Olševa izviralo od „ovec“, ki se zares pasó na gori, pisati bi bilo „Ovčja gora“, a ne „Ovčeva“, katero ime nahajamo napačno tudi na specialnem zemljevidu. Ravno tako malo verjeten je postanek imena od besede „gol“ in „Golšava“, t. j. goli kraj ali gola višina, kakršna se zares tam nahaja. Po koróškem narečju se začetni „g“ ne izgovarja; tako bi dobili ime Olšava ali pravilno Olševa. Ker se *l* kot *u* izgovarja, postalo je ime „Ousehava“ in celo „Usehava“, kakor Nemci, zlasti oni v Železni Kaplji nazivajo to goro. Smešno pa je, da so nekaterniki pisali celo „Ushava“, kakor bi bila ta gora na Angleškem.

L. Jahnu se dozdeva edino to razglanje pravo, da-si ime izvira nedvojbeno od jelše, po narečju „ouša“ ali „olša“, torej Olševa. Stara listina iz leta 1268. poroča, da je bila neka komisija poslana v gozd, imenovan Sulzbach (Solčava),

¹⁾ Po izvirniku spominske knjige v župnišću v Solčavi.

²⁾ Neue deutsche Alpenzeitung, 1880, str. 92.

lastnino (Gornjegrajskega) samostana do mej in vrhov na hribih Losek in „Erelalb“. ¹⁾ Druga listina (v Museo civico v Vidmu) od l. 1355. poroča, da je patrijarh Nikolaj iz Ogleja določil v nekem prepiru med samostanoma v Gornjemgradu in Doberli vasi, da je meja v Solčavi pod planino, navadno „Erelalben“ imenovano. Dostično mesto se glasi: „ . . . in Sulzpako sub alpibus que vulgariter dicuntur Erelaben“. — V urbaru Gornjegrajskega samostana iz leta 1426. pa nahajamo v Solčavskem oficiju imeni: „Matko vuderm Khuoczen, Jacob Im Erlav . . . “ ²⁾ Iz teh listin je dovolj dokazano, da je pravilno ime le Olševa.

O. Morocutti pa napačno misli, da pomenja Uschova „košata“, die „Buschige“ ali „Buschreiche“ ter dostavlja, da je to ime dobro izbrano, kar kaže bogata (?) evetana Olševa.

Dne 12. junija 1897. sem napolnil zjutraj nahrbtnik s potrebnimi živili in smo vzeli pot pod noge. Iz gorske vasi Solčave potuješ ob desnem bregu bistre Savine $\frac{1}{4}$ ure ter prekoračivši jednostavno brv kmalu dospješ do potoka, ki priteče od Sv. Duha nizdoli. Tu smo poklicali vodnika Blaža Plaznika, g. dr. J. Frischauf pa se je poslovil ter odšel gledat nameravano gorsko cesto iz Logarjeve doline na Pastirkov vrh v Železno Kapljo.

Takoj ob omenjenem potoku vodi pot strmo navkreber med jelševim grmičevjem v $\frac{1}{2}$ ure na obronek, kjer zagledaš strmo Klemenčo, Jamnikovo, Golerjevo in Strelčevo peč, ki s svojimi strmimi pobočji in meli tvore levi breg Savine. V starih časih, ko so se tod vojaški beguni skrivali, so imeli baje na vsaki pečini stražo, katera je zatrobila, ako so prišli biriči, in vsi so se poskrili.

Dalje potujoč prideš čez nekaj časa v lep gozd in po travniku navzgor zagledaš cerkvico Sv. Duha. Iz Solčave do sem imaš $1\frac{1}{2}$ ure. Pot ravno ni kaj zanimiv, pač pa precej strm. Zgovorni Blaž je naju kratkočasil po svoje, žepovedoval je, kako se ga je jetika lotila, katero pa si bode ozdravil, ker pozna korenine, katere so skuhane najboljši lek proti tej nevarni bolezni. Hvalil pa je tudi mojo slivovko na vse pretege.

Cerkvica Sv. Duha ima kaj lepo ležo. Znotraj je vsa prenovljena in je bila l. 1891. zopet blagoslovljena. Pri cerkovniku — jedina hiša blizu — je razpoložena spominska knjiga „Slov. plan. društva“. Že pred cerkovnikom vodi najbližji pot na Olševo. Jaz pa sem se odločil za ovinek na Šentlenartsko sedlo, kjer so nekdanji vojaški beguni orožnike v noči hudo pretepli, vsled česar je prišla mirna vasica Solčava v obležni stan.

Od Sv. Duha vodi pot polagoma po gozdu navkreber v $\frac{1}{4}$ ure na sedlo, kjer je deželna meja med Koroškim in Štajerskim. Od tod je že krasen pogled

¹⁾ Listina se nabaja v štajerskem deželnem arhivu.

²⁾ Omenjene starinske listine navaja g. dr. J. Frischauf v znameniti knjigi „Erschliessung der Santhaler Alpen“, 1895, str. 12.

na Logarjevo dolino in Savinske planine. Preskočivši deželno mejo — oziroma plot, korakaš na severovzhod po senčnatem, a tudi močvirnatem gozdu proti Olševi, dočim vodi na severozahod pot k bližnji cerkvi Sv. Lenarta in dalje v Železno Kapljo. V dobri $\frac{1}{4}$ ure smo pred pravim pobočjem Olševe, kjer se nahaja v bližini studenec. Zahodno pobočje Olševe je golo, dočim je južno pobočje blizu vrha obrastlo z redkim gozdom, v katerem se zlasti šopirijo macesni, kakor se jim to spodobi v taki višini. Ako bi te ne mikalo na vrh Olševe, je od tod lep izlet k „skalnatim vratam“. Pot vodi zahodno ob pobočju nekoliko navkreber; v $\frac{1}{4}$ ure zagledaš velika okna v skali, a do tja je še zopet $\frac{1}{4}$ ure preplaziti strmo široko debro, vodeče proti zahodnemu vrhu Olševe. Velika vrata so 23 m široka in 17 m visoka. Ostala vrata so manjša in se nahajajo na levo nižje pod velikimi vrati. Dobro bi bilo, ako bi tu sem napravili pot.

Mrzel in močan veter je bril, ko smo zajutrekovali na lepi senožeti pod pobočjem Olševe. Silen veter — greben ozek — strmi prepadi — nevarnost velika — take misli so mi rojile po glavi. Zavili smo se dobro v suknje in korakali naprej. Nekaj časa greš na levo precej strmo navzgor, a kmalu se pot zavije na desno v redek gozd in v tem deloma strmo navzgor. V $\frac{1}{2}$ ure smo dospeli do zanimive Potočke zijalke. Od tod, kakor že med potoma, imeli smo krasen pogled na Savinske planine od Raduhe do Kočne, na Triglav, Pristavnikov Storžič, Kranjski Storžič, Košuto in Obir.

Na desni strani podzemeljske votline ob strmi skali sem našel pripraven prostor za klop, od koder sem dolgo zrl na našega velikana Triglav, pri čemer so se mi vzbujali lepi spomini na moj dvakratni izlet, ko sem raz smelo glavo orjakovo zrl po lepi naši domovini in še dalje čez njene meje na Beneško, Dolomite in snežne vršace orjaških Tur.

Uhod v Potočko zijalko je jako lep. Obok v podobi precej pravilnega polkroga je na tleh do 15 m širok. Votlina z enako širino vodi proti jugu do 40 korakov naravnost in se potem zasuje nekoliko na levo. Na desni strani so tla nekoliko globokeja in tu in tam mokrotna. Velike klade leže po votlini. Kjer se votlina na levo suče, mejijo jo ob stropu široki robi nalik gotiškimi rebrom. Do sem je jama razsvetljena od zunaj. Nekoliko časa še stopaš ravno, potem pa pležeš po velikanskih kladah navzgor, in na stropu že opaziš lepe kapnike. Ta del jame je dolg do 40 korakov in ima na koncu dva uhoda v daljno jamo. Povsod v notranjosti vidiš belo moko po tleh in stenah, katero baje domačini rabijo kot zdravilo proti boleznim domačih živali. Svetili smo si s svečami in stopali prav previdno, kajti padec na polzkem kamenju bil bi prav neljub. Zadnja jama je ločena od prednje le po precej debeli skali in je dolga v premeru 40—50 korakov. Vžigali sme magnezijo, katero mi je prejšnji večer podaril g. dr. Frischauf, in zagledali na stropu velike in lepe kapnike človeške velikosti. Po tleh pa so ležali ogoreli ostanki lesa, s katerimi so si prejšnji obiskovalci jame svetili. Na

desno stran je jama zopet globokejša in še ima malo stransko jamico. Previdno stopaje nizdoli smo dospeli na tej strani v prvo jamo in zopet na svetlo.

Potočko zijalko je že mnogo turistov iskalo, a malo našlo. Zdaj jo je lahko najti, ker je pot do nje in naprej rdeče zaznamovan. Jeden prvih je to jamo kratko in površno opisal A. Schadenberg,^{*)} ki navaja njeno dolgost 200 sežnjev, kar je vsekakor pretirano. Zanimivo pa je, da mu je pripovedovala njegova voditeljica, kako so pred leti nekaj se neki „ljubljski gospodi“ na čarovno knjigo rotili, a tako malo mogli zakleti zaklad vzdigniti, kakor poznejši domači praznoverci.

Obisk Potočke zijalke je vsekakor zanimiv in vreden malega truda. Nad uhom se blesti že napis „Slov. plan. društva“, v bližini pa stoji klop s pogledom na naš Triglav. Meseca junija je tod po skalovju vse polno žvepleno-rumenega in nežno duhtečega avrikelja (*Primula Auricula* L.), rožno-rdečih trobentic (*Primula Wulfeniana* Schott), temnomodrega svišča (*Gentiana acaulis* L.) in malega drago-mastuika (*Rhododendron Chamaecistus* L.) in dr.

(Dalje sledi.)

Izlet „Planinskih Piparjev“ v „Vrata“.

Spisal Nadpipar.

Ta izlet smo napravili, da občudujemo plazove, ki prihajajo s Triglava in drugih strmin. Velikonočno nedeljo smo prenočili „Piparji“ in petero prijateljev v Mojstrani pri „Šmercu“. Drugo jutro ob 7. uri smo odkorakali iz Mojstrane. Do Peričnika ni bilo mnogo snega. Ogledali smo si slap in napravili pod njim zajutrek. Megla se je začela trgati, čim dalje smo hodili, tem lepše je sijalo solnce in nastal je krasen dan. Le počasi smo se dalje pomikali, kajti sneg je bil, čim dalje smo hodili, tem debelejši. Pri lovski koči smo morali, ker je bil sneg nad meter visok, na noge privezati krplje (*Schneereife*). Hoja je bila sedaj še bolj počasna. Prišli smo ob 12. uri v Aljažovo kočo, katero smo slovesno otvorili in razpoložili spominsko knjigo, katero smo seboj prinesli. Iz snega, ki ga je v zgornji dolini okoli koč 1-80 m, se vidi samo streha koč. Med tem, ko se je kosilo kuhalo, opazovali smo plazove, kojih smo tekom dne 80 videli, a mnogo več jih slišali. Prizori so bili divni. Eden sam plaz smo opazovali celih 10 minut. Grmelo, bobnelo in pokalo je v enomer, ker je vsako bobnenje vsled odmevov po večkrat bilo slišati.

Zapisali smo se v spominsko knjigo, kosilo povžili in kočo pospravili ter točno ob 2. uri popoldne odšli. Nazaj smo mnogo hitreje hodili, deloma za to, ker smo se nekoliko privadili na krplje, deloma, ker smo gori grede sneg ne-

^{*)} „Eine Tour durch Kärnten und Tirol“ — Jahrbuch des österr. Alpenvereines, 1869, str. 206—207.

koliko vhodili, deloma pa tudi radi tega, ker smo navzdol hodili. Toda solnčni žarki sami na sebi, potem bliščeči se sneg in njega odsvit so na oči tako uplivali, da so vsacega od nas oči nekoliko bolele. Jako dobro bi nam služila temna očala.

Točno ob 5. uri smo dospeli nazaj v Mojstrano, hodili smo tedaj nazaj samo 3 ure. Že pred Mojstrano nam je prišel preč. gospod župnik Aljaž nasproti vidno vesel, da se nam je izlet tako lepo posrečil, to tembolj, ker so dan prej drugi turisti skušali do Aljaževe koče priti, pa so se morali vrniti, ker so bili tako neprevidni, da krpljev niso seboj vzeli.

V družbi preč. gospoda župnika smo se še nekaj časa v Mojstrani zabavali ter se potem v Ljubljano odpeljali.

Opozarjamo pri tej priliki, da se bodo plazovi še ves mesec majnik videli, dalje da večinoma v prvi polovici majnika sneg skopni. Torej vsakemu toplo priporočamo, da priredi enak izlet v drugi polovici meseca majnika. Mali trud bo obilo odškodovan z velikanskimi naravnimi prizori plazov.

Cesarski križ na Vel. Kleku.

A. Š.

Često primerjamo gorske velikane božjim žrtvenikom; bi se li torej ne prilegal njih vrhovom križ?

Take misli so navdajale prve turiste, da so vzeli s seboj križ, ko so se odpravljali na Vel. Klek. Na vsak način so hoteli priplezati na vitko, idejalno piramido snežnikovo. Bilo je leta 1799; tedanji celovski vladika, kardinal in knezoškof, Salm-Reifferscheidt, sam je sprožil to misel in se je tudi pridružil turistom, ko se je ideja uresničila. Posrečilo se je; dospeli so do vrha. V spomin te slavnosti je dal vladika kovati posebne spominske tolarje z napisom: „Glockner in Carinthia primus conscendit 25. Aug. 1799.“ — Na drugi strani pa je bila vtisnjena knezova podoba. Vrh pa, na katerega so bili dospeli, je bil prav za prav le Mali Klek; od tistega dne ga krasi križ.

V drugič so se odpravili na isto pot v poletju leta 1800. Tudi tedaj je bilo med turisti mnogo veščakov; te je opremil knezoškof z raznimi pripravami za razne znanstvene preiskave. Dijak Valentin Stanič je bil prvi, ki je došel dne 28. julija t. l. na vrh Vel. Kleka. Tedaj so zasadili v skalovje prvi križ na Vel. Kleku.

V tretje so odrinili na Klek leta 1802. in tudi tedaj po prizadevanju knezoškofovem. Tako so pripravljali ti začetniki to tako strmo pot po groznem

skalovju poznejšim turistom; vzlic temu pa jih je bilo s početka jako malo, kajti prepredrzo se je zdelo ljudem še vedno, podajati se v tako očividno smrtno nevarnost.

V poznejših letih je tudi praški kardinal, knez Schwarzenberg, rad zahajal v te kraje; bil je celo večkrat na Kleku, zadnjič l. 1869., dasi je bilo tedaj mnogo težje dospeti do vrha.

Prvi križ, ki je krasil vrh Vel. Kleka, se je ohranil do l. 1826. Bil je še dokaj močno pritrjen na skaloviti višini, okoli katere je neštivilnokrat razsajal najhujši vihar. Pozneje so ga našli turisti že upognjenega od ledu, kateremu je zaviral pot; potem ga ni bilo več videti. 1859. leta pa so ga našli turisti zopet, toda železo je bilo skoraj vse raztopljeno, gotovo od strele. Dva kmeta iz Svete Krvi sta te ostanke prenesla v vas, in tu jih kažejo še sedaj.

Nekaj časa je krasila nato vrhunec velika piramida. Avstr. planinsko društvo pa je postavilo v proslavo srebrne poroke našega vladarja novi „cesarski križ“. Od leta 1880 štrli torej ta križ v višini 3796 m (24 kolinskih zvonikov drug na drugem) v sinje zračne višave. Križ je kaj mogočen, ves železen in ima v sečišču v ognju pozlačene žarke in na poprečnem stebru napis, ki slove slovenski:

„V vedni spomin na slavnost 25letnice poroke Nj. Veličanstev cesarja Franca Jožefa I. in cesarice Elizabete, katero so obhajali hvaležni narodi avstrijski 24. aprila 1879 l. Postavilo Avstr. plan. društvo“.

Na deblu pa je pritrjen nabiralnik za imena došlih turistov. Tu na vrhu je še lesena piramida, ki jo je postavila dežela radi meritve in poleg nje je prostora še za kakih 6 nepredebelih ljudi.

Hribolazec, ki sloni po prebitih naporih truden ob križu, mora biti globoko ginjen ob slikovitem razgledu, ki ga mu nudi ta vrh. Človeka kar strese, zdi se mu, da je na otoku sredi neskončnega morja; prsi se ti širijo, in nehote se moraš diviti ti naravni krasoti.

Tu sem naj pride pa tudi gledat človek strašno moč štvarnikovo. Žal ne bode nikomur!

Na rovtih.

VIII.

Ha, to je življenje
Po gorskih dobravah,
Po gladkih planicah,
Po strmih tokavah,
Po mehkih stezicah
In po kolesnicah!
Ha, to je življenje
In žuborenje!

Veselo glasijo se ptice,
Odzivajo njim se grabljice,
In kosa po solcu se bliska,
A kosec, ki nosi jo, vriska.
Zavriska zapoje veselo
Junakov planinskih kerdelo.
Odmeva jim gora, odpeva jim skala,
Ki rada bi znala,

Da leto bi celo
 Tako se ji pelo.
 Oj, to je življenje
 To rovtno košenje!
 Utihne ti zbor in v red se postavi
 Vsak kosec si novo pripravi,
 Nabrusi jo in jo pogladi
 Ostrino strupeno nagadi,
 Da v travi bliskalo se bo,
 Ko bo kosa žvižgala skoz njó.
 Oj, to je življenje
 To rovtno košenje!
 Za mladei junaki
 Pa z belimi traki
 Vrte se grabljice
 Troseče senene kopice.
 Bolj cvetejo rože jim zlie
 Kot v nedriju šopek cvetic.
 Kot jelke visoke
 So tanke in boke,
 Kot ptice so urne in ročne
 Kot srnice gibke, poskočne.
 In vmes pa šaljivo,
 A nikdar žaljivo

Se vmeša vsak hip
 Soljeni dovtip.
 Oj, to je življenje
 To rovtno košenje!
 Ko prvič do konca redi
 Prirekli so vsi,
 Pa zopet veselja izvor
 Naznani mladeniški zbor.
 In zopet vsak koso nabrusi,
 Da vnovič se v redu poskusi.
 Nekterim pač čelo je v rosi,
 Vendar jih nihče ne prekosi,
 Ker vsak je junak
 Vesel in krepak.
 A vsakdo iz redi pregnan,
 Sramuje se leto in dan.
 Oj to je življenje
 To rovtno košenje!

— — — — —
 In kolikrat bil sem tam gori vesel
 In kolikrat z njimi še sam sem zapel.
 Zatorej Vam hvala planine,
 Ki take budite spomine!

F. S. Finžgar.

Društvene vesti.

Občni zbor „Savinske podružnice Slov. plan. društva“ se je vršil dne 16. jan. t. l. v posojilniški sobi v Gornjem Gradu. Po običajnem pozdravu načelnikovem je prečital tajnik g. Ig. Šijanec poročilo o društvenem delovanju l. 1897.

„Savinska podružnica“ je tudi v IV. društvenem letu marljivo delovala in šteje sedaj 12 ustanovnikov, 111 pravih in nekaj podpornih članov. Število članov se je pomnožilo za 16, eden član je pa izstopil. Nemila smrt nam je vzela zvestega člana in bivšega podružničnega tajnika Antona Perneta, kateremu smo položili na krsto krasen venec iz planik, nabranih v Savinskih planinah.

Od raznih dobrotnikov je prejela podružnica izdatne podpore, in sicer od slav. okraj. zastopa Gornjegrajskega 100 gld., od slav. posojilnice v Mozirju 100 gld., od slav. posojilnice Celjske 50 gld., od Žalske 20 gld., od osrednjega odbora Slov. planin. društva 50 gld. Hvala jim prisrčna!

Odbor je postavil pri slapu pod Rinko verando, ki je prav lično narejena in vsem turistom zelo ugaja.

Knezoškofov oskrbnik, g. Josip Hofbauer, v Gornjem Gradu je sporazumno z Nj. ekselencijo, nadškofom dr. I. Missijo dal potrebno dovoljenje za zgradbo „Gornjegrajske kočé“ na Menini planini; za to izrekamo še enkrat najtoplejšo zahvalo. Načelnik je izdelal načrte, odbor pa delo izročil J. Krojnišku v Bočni.

Ves les se je posekal že meseca novembra l. 1897. in je pripravljen za gradbo. Koča bode že meseca julija t. l. najbrž izgotovljena.

Veliko dela je imela podružnica s pravilom „Mozirske kočé“. Inventar se je nekoliko pomnožil z nakupom, nekoliko pa z darili g. A. Goričarja, župana v Mozirju, katerega srčno zahvaljujemo.

Sobo pri Planinški je naš član g. Giovanni Fantoni lepo slikal. Mizar Fr. Smodiš je podružnici napravil mnogo lepih

okvirjev, katere smo dali s podobami v Kocbekovo kočo, v sobo pri Planinški, drugi pa pridejo v Gornjegrajsko kočo. K Planinški smo poslali še tretjo postelj, žimnice in koče. V Kocbekovo in Mozirsko kočo smo dali več slamnic.

Pri presihajočem studencu pod Iglo je postavila podružnica mizo z dvema klopema, jedno klop pa v Logarjevi dolini ob potu, kjer zagledaš slap pod Rinko.

Za Vračko zijalko pri Sv. Vrbanu nad Mozirjem je dala napraviti podružnica lestvico, da lahko prideš v gornjo jamo. Pri Potočki zijalki na Olševi se je na primernem mestu napravila klop.

Mnogo je storila podružnica za pote. Na novo je poiskal vodnik Jurij Planinšek pot od Kocbekove koče na Šrbino in od tega pota v Robanov kot. Od Šrbine še napravimo pot naravnost na Ojstrico. Od pota nad Klemenškovo planino pa bo lahko priti na Šrbino. Ti poti bodo vezali Kocbekovo kočo z Robanovim kotom in Logarjevo dolino. Isti vodnik je našel tudi nov in eno uro bližji pot iz Luč do Kocbekove koče.

Na novo smo napravili 1 m širok pot od Mozirske koče do studenca, kjer je bila poprej hoja po vodo silno nevarna, kajti pot vodi nad strmim prepadom.

Stare pote smo popravili in na novo zaznamenovali tale pota:

1. Od Šibja v Štajerski-Beli na Vodočnika in do „Praga“ pri Korošici (2 $\frac{1}{4}$ ure.)

2. Od Mozirske koče na Boskovec (3 $\frac{1}{4}$ ure.)

3. Od Mozirske koče na Kal in Zaločana do vira Ljubije (2 $\frac{1}{2}$ ure.)

4. Iz Rečice na Goličnika in do Mozirske koče (3 ure.)

5. Iz Mozirja k Sv. Vrbanu in na Dobrovlje mimo Črete na Sv. Jošta do Lipe (5 ur.)

6. Od Oljske gore na Polzelo (1 $\frac{3}{4}$ ure.)

7. Od Slovenjega Grada v Podgorje, Sv. Miklavž, v dolino Velunjo in Šoštanj (5 ur.)

8. Od Šmartna pri Slovenj. Gradu čez gozd Dobravo v Podgorje (40 min.)

9. Od Slovenj. Grada v Stari Trg, mimo Sel na goro Sv. Uršule (5 ur.)

Zadnje tri pote je za podružnico zaznamenoval g. Jernej Pavlič, katerega najtopleje zahvaljujemo.

Na Golički planini, kakor v Mozirski okolici je dala podružnica postaviti mnogo novih napisov.

Savinska podružnica je dne 8. sept. priredila svečanost razkrivatelju Savinskih planin, g. dru. Joanesu Frischaufu povodom njegovega 60 rojstvenega dne. Ta veselica je bila prav sijajna. (Glej Pl. V. 1897. str. 133—142.)

Podružnica je tudi priskrbelala peticije glede zgradbe ceste iz Želazne Kaplje v Logarjevo dolino. Te prošnje so podpisale občine Solčava, Luče, Ljubno in okrajni zastop, kakor tudi osrednji odbor Slov. pl. dr. in Savinske ter Kamniške podružnice. One so se poslale na vis. c. kr. ministerstvo za notranje reči, po drž. poslancu vitezcu Berksu pa so se predložile poslanski zbornici.

Da bi se zanimanje za turizmo povzdignilo, napravila je podružnica več izletov ter predavanj. Načelnik je predaval o Triglavu dne 9. jan. 1897. v Gornjem Gradu pri poučno-zabavnem večeru in dne 7. febr. 1897. na Rečici. Izlete je priredila Sav. podr. tri in sicer 7. junija v Hudo Luknjo, 26. do 29. jun. na Ojstrico in v Logarjevo dolino in 9. sept. na Medvedjak, katerih se je vdeležilo nekaj članov pod vodstvom načelnikovim.

Podružnična knjižnica se je zdatno pomnožila in šteje sedaj 231 knjig, posameznih člankov in spisov, 1 album, 236 fotografij, 23 panoram, 37 zemljevidov in 1 šestilo za panorame. Za knjižnico so darovali: G. Ign. Šijanec razne knjige; fotografa g. Srečko Magolič v Celju in gosp. Fr. Weiss v Mozirju kakor tudi amater-fotograf modroslovec g. Herle razne slike. Gosp. Fr. Stiglic, rojak iz St. Janža v Sav. dol., sedaj na Kreti kot vojak, je poslal razne fotografije ondotnih krajev. Staro spominsko knjigo iz Logarjeve doline je podružnici podaril g. Kristijan Germel v Solčavi, g. Peter Kostič v Celji pa igro šaha za Kocbekovo kočo. Vsem darovalcem najsrčnejša zahvala!

Leta 1897. je imel odbor 9 sej. Prejelo je vodstvo 186 dopisov, odposlalo pa 457 pisem, dopisnic in tiskovin. Podružnica je prodala svoje posestvo v Logarjevi dolini zadr. „Rinka“ in sklenila z njokupno pogodbo.

Po predlogu g. A. Svetine je zbor tajniku izrekel zahvalo. Potem je prečital

načelnik računski sklep za leto 1897., izkaz imovine in proračun za leto 1898. Računi so se vzeli na znanje, in na predlog gosp. A. Svetine se je načelniku izrekla zahvala.

Načelnik je poročal o odborovem predlogu, naj se pri Koebekovi koči postavi kapela v spomin petdesetletnega vladanja cesarjevega ter za stroške za to stavbo nabirajo prostovoljni doneski. Predlog je zbor sprejel soglasno. Pri razgovoru, kako zboljšati cesto iz Ljubnega v Luče, je sprejel predlog g. A. Svetine, naj se podružnica obrne na slavni okrajni zastop Gornjegrajski, da on ukrene, kar je potrebno v tem oziru.

Poročilo o delovanju Soške podružnice leta 1897. Dne 10. marca t. l. je bil občni zbor Soške podružnice „Slov. plan. društva“ v Modrijanovi gostilni v Tolminu. Zbralo se je precejšnje število članov, ki so z zanimanjem poslušali vse razprave. Letno poročilo se glasi:

V drugem društvenem letu je nadaljevala Soška podružnica svoje delovanje z zaznamovanjem zanimivih potov ob zeleno-modri Soči. Na Bovškem smo končali v prejšnjem letu pričet, v lanskem poročilu omenjeno, zaznamovanje raznih krajših in daljših potov, med katerimi so poti na Rombou in Svinjak, v Plužne in Čezsočo ter k Slapu Boke. Zaznamovali smo tudi pot iz Čezsoče na Krn, tako da so zaznamovani sedaj štiri poti na Krn in sicer že omenjena iz Čezsoče, iz Drežnice, iz Gabrij čez vas Krn in iz Tolmina čez Sleme. S tem je zaznamovana hribolazcem prav ljuba in prijetna pot iz Boveča čez Krn v Tolmin. Tudi za zvezo med Soško in Bohinjsko dolino smo skrbeli ter se je zaznamoval prezanjiv pot iz Tolmina čez Globoko (pod Škrbino) v Bohinj.

V zvezi z olepševalnim društvom Tolminskim smo napravili pri Doljah pot do prekrasnega slapa „Ocednika“ ter nasproti slapu most, s katerega je že neštevilno ljudi občudovalo tamkajšno divno prirodo.

Za razširjenje reklamnih spisov se je potrebno ukrenilo. Tudi se je poskrbelo, da se napravijo turistiške palice, katere bodo v različnih gostilnicah podružniškega okraja na razpolago hribolazcem.

Nameravani pomladanski izlet društvenikov na Kobilno glavo ni mogel se izvršiti radi trajnega slabega vremena. Poletni izlet

na Krn je ostal vsem udeležencem gotovo v najboljšem spominu, četudi je večina udeležencev najbrž še do danes radovedna ostala, kaj vživa in kaj občuduje hribolazec z vrha visokega Krna.

Udov je štela podružnica v pretečenem letu 48. Tužnim srcem moramo zabeležiti, da nam je pograbila kruta smrt že zopet zvestega člana, g. nadkomisarja Karola Cumarja iz Tolmina.

Odbor je imel v pretečenem letu pet sej ter si šteje v prijetno dolžnost, zahvaliti pristrčno tem potom vse dobrotnike in podpornike naše podružnice, katere ni mu bilo še dano zahvaliti.

Odborovo poročilo o delovanju v preteklem letu se je vzelo s pohvalo na znanje ter so se odobrili računi. V novi odbor so voljeni enoglasno: Dr. Karol Triller, načelnik, Ignacij Kovačič načel. namestnik, Valentin Marušić, tajnik in blagajnik, ter odborniki Ivan Grželj, Anton Kriznič, Alojzij Sorč, Andrej Vrtovec, Franjo Kokole in Anton Devetak.

Izmed raznovrstnih nasvetov, o katerih se je razpravljalo, omenjamo le naslednji od zbora vsprejeti: Podružnica priredi v tekočem letu izlet čez Globoko v Bohinj (če mogoče) o binokostnih praznikih) ter izlet na Krn ali pa k Sv. Hendri na Kanalskem.

Na Krnu se položi spominska knjiga, v katero se lahko vpiše vsak obiskovalec Krna. Iz podružnične blagajne je takoj vložiti 50 gld. pri Tolminski hranilnici kot prvi donesek skladu za kočjo na Krnu. Za kočjo na Črniprsti je poskrbeti ključ, kateri bi se imel hraniti v Baški dolini. Zaznamovanje potov bodemo tudi v prihodnje marljivo nadaljevali.

Novi člani.

I. Osrednjega društva:

Ernest Koželj, mag. pharm. v Ljubljani.
Fran Primožič, jermenar " "

II. Radovljiske podružnice:

Batagelj Ivan, načel. želez. postaje v Lescah.
Bulove Ivan, trgovec na Bledu.
Černe Miha, gost. pri Petranu na Bledu.
Fasan Vladislav, c. k. gozdni eleve v Radovljici.
Hudovernik Anton, pos. itd. na Bledu.
Jalen Ivan, pos. itd. v Radečah.

Jeglič Egidij, pos. itd. na Selu.
Jug Marija, gostilničarka na Bledu.
Jurgele Andrej, okr. cest. načel., župan itd.
v Mošnjah.

Korošec Josip, nadučitelj v Kropi.
Pogačnik Josip, pos. in krojač v Radovljici.
Repe Dragotin, pos. in trgovec na Bledu.
Sekovanič Ferdo, gost., pos. itd. na Bledu.
Stroj Franica v Zapužah.
Šebenik Karol, želez. uradnik v Lescah.
Šemrl Ivan, učitelj v Lescah.
Tolazi Andrej, stavb. podjetnik na Bledu.
Tolazi Viktor, " " " "
Wucherer Josip, gost. itd. " "

III. Soške podružnice:

Vosyka Oldřich, c. k. gozdni prist. v Tolminu.
Primožič Matko, c. k. sodnik v Tolminu.
Lašič Franjo, c. k. nam. konc. " "
Kenda Josip, učitelj v Tribuži.
Šmid Fr., župnik pri Marijaceh nad Kanalom.

IV. Savinske podružnice:

Dupelnik Gregor, župnik pri Sv. Frančišku.
Juvan Frane, posestnik na Ljubnem.
Kukec Simon, pivovar v Žaleu.
dr. Praunseis J., zdravnik v Celju.
Terčak Jože, učitelj v Laporju.

V. Češke podružnice:

Češkoslovensko društvo v Pragi.
Ad. Duchoň, ravn. mest. tehn. ris. na Smíchovu.
Ferd. Hausa, tajnik okr. zast. na Smíchovu.
Ružena Chodounská v Pragi.
MUDr. Ant. Kulhanek v Pragi.
Fr. Mikulejský, ravn. cukrovarne v Kralupih.
Gregor Sporn, rev. pri c. k. drž. žel. v Pragi.
Frane Šušek, trgovec v Pragi.
JUDr. Tiefttrunk K., odvet. kand. v Pragi.
Fr. Vočka, civ. inženir na Smíchovu.
Josip Vondraček, stavitelj na Smíchovu.
Dr. Vitezslav Janosky, vseučil. prof. v Pragi

Darila. „Radovljiške podružnice“: Gospod Janez Berce iz Njivice pri Podnartu 3 gld. Srčna hvala!

Darila. „Osrednjega društva“: Slavni deželni zbor kranjski je naklonil za l. 1898. 500 gld. podpore. Slavna okrajna posojilnica v mestu Kamnik 10 gld. Gospod Orožen Emil 1 gld. za Triglavsko pot. Za veliko-dušno podporo in darila se najiskreneje zahvaljujemo.

Darilo. „Savinski podružnici“ je podarila slavna posojilnica v Slov. Bistrici 10 gld.; za to jo iskreno zahvaljujemo.

Darilo. „Savinski podružnici“ je darovala slavna „Savinska posojilnica“ v Žaleu 20 gld. Hvala lepa!

Sklad za Gornjegrajsko koč. Za „Gornjegrajsko koč“ so darovali: g. Anton Svetina, c. kr. notar v L'liberku, 5 gld., g. dr. J. Praunseis v Celju 1 gld., v veseli družbi nabrano 40 kr.

Novo spominsko knjigo je razpoložil osrednji odbor „Slov. plan. društva“ na Sv. Joštu, ker je bila prejšnja že popolnoma popisana. Obiskovalci te lepe gore naj blagovolijo s knjigo varčno ravnati in ne vpisavati nepotrebnih reči.

Razgledne dopisnice, jako lepe v barvah izdelane, dal je napraviti Ivan Vivod iz Doliča pri Slovenjem Gradcu, lastnik nadvoj. Ivanove jame. Razglednice kažejo slap in most v jami, vhod v votlino in spomenik nadvoj. Ivana.

Razgledno dopisnico z Il. Klanskim (Belopeškim) jezerom in z Mangartom je izdala Češka podružnica „Slov. pl. društva“. Podoba je krasna in tudi reprodukcija je dovršena. V kratkem izda podružnica še drugo razgledno dopisnico.

Vrh Triglava okoli A'jaževega stolpa je bilo o Veliki noči 3¹/₂ m snega. Ker je po praznikih zopet snežilo, zapadlo ga je gotovo še več. Zima je bila na Triglavu letos manj viharina, ker sicer odnaša veter sneg z vrha.

Odsek amater-fotografov „Slov. plan. društva“ priredi letos tekmovalno slikanje slovenskih planin in pokrajin, katerega se morejo udeležiti člani „Slov. pl. društva“. Določili smo troje daril, in sicer dve darili dvema skupinama slik iz planin, tretje darilo pa pokrajinskemu slikanju. Obdarovane slike postanejo last „Slov. pl. dr.“, ki pa si pridržuje pravico do vsakršnega ponatiska. P. n. gg. amaterje, ki so člani „Slov. pl. dr.“ in se želijo udeležiti tekmovalnega slikanja, prosimo, da se pri odseku v Narodnem domu prijavijo.

Radovljiška podružnica „Slov. pl. društva“ je imela dne 13. febr. v Radovljici svoj občni zbor. V odbor so bili izvoljeni naslednji gospodje:

Roblek Hugo, načelnik; Aljaž Jakob, podnačelnik; Novak Janez, dekan, blagajnik; Stiasny Lj., učitelj, tajnik. Odborniki pa so: Kobler Fr., Čop Ivan, Menzinger Ivan ml., Jalen Josip, Schrey Rihard in Žumer Jakob. Čestitamo podružnici na novem odboru. Čaka ga veliko hvaležnega dela v naših planinah. Imena izvoljenih so nam pa tudi porok za uspešno delovanje.

Češka podružnica „Slov. pl. društva“ je imela dne 4. aprila t. l. zelo znamenit društveni večer, ki se je odlikoval po krasnem koncertu in velezanimljivi turistiški razstavi. Izborni umetniki in umetnice so podali odličnemu občinstvu osem koncertnih točk, ki so splošno dopadale. Prodajali so v korist

našega društva ukusno okrašene dopisnice, priročno knjižico „Slovanské Alpy“ in druge spise čeških turistov o naših Alpah. Zelo pa je ugajala prva planinska razstava v zlati Pragi, na kateri si videl različne turistiške oprave in priprave, mnogo fotografij in slik iz slovenskih krajev, različno slovensko o naših planinah itd. Nad vrati je bil naslikan Triglav z Aljažev in Frischaufovo sliko, kar je vzbujalo občno pozornost. Zanimanje za naše slovenske kraje je vedno večje, in več čeških rodbin pride letos na letovišče na Slovensko. Podružnica ima sedaj že 145 članov in precejšnja sredstva za stavbo prve češke planinske koče v Slovenskih Alpah.

Razne vesti.

Ruska železnica do Severnega Ledenege morja. Dne 1. oktobra l. 1897. so otvorili železnico iz Vologde (ob Suhoni) v Arhangel'sk (ob izlivu Severne Dvine v Sev. Led. morje). Ta najsevernejša in malone premočrtno zgrajena železnica je podaljšek železnice „Moskva-Jaroslav-Vologda“. Lepo bodočnost ima sedaj mesto Arhangel'sk, katero so ustanovili Rusi sredi 16. stoletja. Prej je bila tam mala naselbina normanska. Sprva so zgradili na tem mestu malo kapelico, posvečeno arhangelju Mihaelu in okoli tega svetišča se je razvijalo novo mesto. Kmalu potem so Angleži odkrili morje Severovzhodnih prebrotov in jeli tržiti s tem mestom. Sedaj šteje Arhangel'sk 18000 prebivalcev.

„Klub českých turistů“ v Pragi je imel svoj redni občni zbor dne 27. marca v veliki dvorani Městanské Besedy. Društvo je štel v minulem letu 3088 članov in sicer je imelo osrednje društvo 839 članov, drugi so pa pripadali 36 podružnicam. Ustanovili so to društvo pred desetimi leti. Leta 1888. je bilo le 223 članov.

„Klub českých turistů“ je v prijateljskih razmerah z našim društvom, zlasti pa s „Češko podružnico Slov. plan. društva“ in je bil zastopan po svojem odboru pri občnem zboru, pri predavanjih in veselicah naše dišne Češke podružnice. Slovensko planinsko društvo je brzojavno čestitalo zaslugi nemu društvu: „Veselec se krepkega razvoja vrlega društva Vam prav srčno čestitamo k desetletnici. Z iskrenim planinskim pozdravom Slov. pl. dr.“

Potres v Tržaškem zalivu. Zanimiv pojav so opazovali dne 24. januarja ob isterski obali med Koprom in Izolo. Z močnim bučanjem je morje otekalo od obale in kmalu potem zopet pritekalo z velikansko silo. Ta pojav se je večkrat ponavljal in bil le posledica močnega potresa v morju. Marsikatera ladja je le z največjo težavo dospela do obale, ob kateri si videl mnogo mrtvih rib, katere je razburkano morje metalo na obalo. Ob obali zbrano številno ljudstvo je opazovalo ta redek prizor.

Poziv! Markacijski odsek „Slov. plan. društva“ sedaj prične delovati s tem, da stara zaznamovanja ponovi, popolni in popravi. Odsek ima premalo članov, da bi zmogel ogromno delo, katero ga čaka. Radi tega pozivljemo vse, katere zanima to delo, tudi one, ki še niso na tem polju delovali, da blagovole svoj pristop k temu odseku javiti ali ustmeno ali pismeno odboru „Slov. plan. društva“. Vsa pojasnila in navodila se dobe v društveni sobi od 1/2 7. do 1/2 8. ure zvečer v Narodnem domu.

Novo urejena lekarna
PRI MARIJI POMAGAJ
M. Leustek

v Ljubljani na Reseljevi cesti št. 1
 (polog Mesarskega mosta)

priporoča svoja zanesljiva, sveža in preizkušena zdravila, kakor tudi vse v farmacevtsko-higienično stroko spadajoče izdelke, kateri so v zalogi vedno v najboljši kakovosti.
Za turiste priročni lekovi v zalogi.

J. BONAČ,

v Ljubljani, v Šelenburgovih ulicah št. 6 zraven nove pošte,

priporočam vladno svojo **trgovino s papirjem in s pisalnimi potrebščinami.** Vzorce papirja pošiljam na ogled.

V svoji **knjigovoznici** izdelujem **vezi proste in najfineše.**

MARIJA PLEHAN,

svečarica in lectarica v Ljubljani na Sv. Petra cesti št. 63,

priporoča svojo veliko zalogo sveč ter mnogovrstnega medenega blaga in slaščic.

Kupuje med v panjih in vosek.

Vinko Čamernik,

kamenosek v Ljubljani, Slomškovi ulicah št. 9,
 (zal. gaspomenikov na Dunajski cesti nasproti bavarskemu dvoru),

priporoča svoj kamenoseški obrt, posebno za cerkvene in druge stavbinske izdelke, marmorne plošče za hišno opravo i. t. d.

Solidno delo, nizke cene. Ceniki in obrisi na zahtevo zastoj.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. drž. in c. kr. priv. južne železnice v Ljubljani, v Franciškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo resno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

Turistovske obleke po najelegantnejših in trpežnih vzorcih iz raznobarvanega nepremočljivega blaga priporoča p. n. turistom in kolesarjem:

JOSIP POGAČNIK,

krojač in posestnik v Radovljici. Izvršitev točna in ceno.

Josip Maček

na Mestnem trgu v Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnih domačih in tujih žganih pijač, kakor: pristen brinovec, slivovko in tropinovec, I. vrste francoski in ogrski konjak, rum in mnogovrstne druge likerje po nizki ceni.

Adolf Hauptmann

v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 41.

Tovarna oljnatih barv, firneža, laka in kleja.

Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.

Andrej Druškovič,

trgovec z železnino

v Ljubljani,

na Mestnem trgu št. 10.

HUGON IHL

v Ljubljani, Špitaleka ulica št. 4,

priporoča

svojo veliko zalogo vsake vrste suknene in manufakturne blaga na debelo in na drobno po nanižih cenah.

Vnanja naročila izvršuje hitro in natančno.

Ivan Rus

krojaški mojster na Bledu

priporoča se za izdelovanje vsakovrstnih oblek po najnovejši modi in kar mogoče nizki ceni. Obleke za turiste iz nepremočljivega lodna od 13 gld. naprej; haveloke in plajšee iz nepremočljivega lodna od 10 gld. naprej; srajce za turiste iz bombaževine po 1 gld. 60 kr., iz volnenine po 3 gld.

JOSIP OBLAK,

umetni in gal. strugar v Ljubljani,

priporoča

svojo na novo urejeno delavnico za Florijansko cerkvijo v ulicah na grad št. 7. v naročitev vsakovrstnih strugarških kosčeni, roženih in drugačnih izdelkov, katere bode solidno in ceno izvrševal po načrtih ali brez njih.

Ivan Soklič

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo **klobukov**, posebno **lodnastih** za hribolazce in lovce iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov. Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

IVAN URAN,

izdelovalec glinastih proizvodov v Ljubljani, v Igriških ulicah št. 8,

priporoča veliko svojo zalogo izdelanih raznobarnih peči za sobe, dv. rane in razne druge prostore, dalje modelnasta ognjišča in sploh vsakovrstne glinaste izdelke.

Vse po najnižji ceni in priznано dobro.

Franc Čuden,

urar v Ljubljani na Mestnem trgu,

priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih žepnih in stenskih ur ter budnikov. Vsi izdelki so priznано izvrstni in po ceni. Popravila se izvršujejo natančno in dobro.

✦ Cenovniki na zahtevanje brezplačno. ✦

„Slovensko planinsko društvo.“

„Vodnik za Savinske planine in najbližjo okolico“

s 7 slikami in načrtom Savinskih planin z znamenovanimi poti.

Spisala Fr. Kocbek in M. Kos. — Cena 60 kr., po pošti 5 kr. več.

Vsakovrstne

napiše na les, kovino in steklo

izvršuje natančno in po ceni

VINKO NOVAK

v Ljubljani, na Poljanski cesti 35.

Tiskarna in kamenotiskarna

A. KLEIN & Comp.

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5,
se priporoča

v naročitev vseh v to stroko spadajočih del in za zalogo raznih tiskovin.

GRİČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9,
priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljšje perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremična **lodnasta** oblačila in plašče za **turiste**.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Avgust Žabkar

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 7,
se priporoča

za vsake vrste ključarska dela,
katere izvršuje dobro, lično in ceno.

Engelbert Franchetti,

brivec v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3.

Priporoča slav. p. n. občinstvu svojo novo in elegantno urejeno **brivnico**.

Za dobro in točno postrežbo je najbolje preskrbljeno.

Optični zavod

J. PH. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo št. 1.

priporoča svoj bogato založeni **optični zavod** in svojo novourejeno **fotografsko manufakturo**, preskrbljeno z najnovejšimi aparati in v to stroko spadajočimi pritlikinami, po tovarniških cenah.

J. Klauerjev
planinski liker

iz kranjskih gorskih zelišč,
imcova.

Triglav,

je izvrstna pijača, najboljše ga okusa. Triglav vliva jako dobrodejno na želodec in čudovito poživlja telo. V njem ni nobene snovi, ki bi količinj škodila zdravju. To so dokazale kemične preiskave prof. B. Kuapitscha, ravnatelja c. kr. preskušalnice v Klosterneuburgu, prof. dr. L. Reeslerja, in ravnatelja c. kr. preskušalnice na Dunaju, dr. E. Meissla. Vsi ti strokovnjaki so izrekli, da je Triglav **izboren liker**.

Pristni Triglav

se dobiva

v malih in velikih steklenicah s posebno **varstveno znamko** samo pri izdelovalcu, trgovcu

J. Klauerju
v Ljubljani.